

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fiecare döue septemani cu adausulu Foisiorei. — Prenumeratiunea se face in Sibiu la espeditur'a foie, pre afara la c. r. poste cu bani gasat' prin scisoru francate, adresate către espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sibiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 56.

ANULU XXV.

Sibiu 17/29 Iuliu 1877.

Nr. 1694 Scol

Circulariu

către toti inspectorii districtuali si invetiatorii dela scólele confessionali gr. or. din archidieces'a Transilvaniei.

Conformu regulamentului votatu de sinodulu archidiecesanu din an. 1875, acestu consistoriu că senatu scolasticu ordina prin acésta tienerea cursurilor supletorie pre anulu curentu, precum urmáza:

1. Obiectele ce au a serví că materialu de pertractare la cursurile supletorie ale anului acestui suntu:

- a) Computulu dupa sistemulu metricu.
- b) Limb'a materna (gramatic'a) in scólele populari.
- c) Instituirea gradinei de scóla, avendu in vedere cartea intitulata „Pomaritulu“ de dlu prof. Comsi'a.
- d) Impartirea timpului si a materialului se lasa la dispositiunea fia-cărui conducatoriu. In órele libere se voru face deprinderi in cántári si gimnastica.

2. Cursurile supletorie voru tiené 10 dile incependum din 16 Augustu pâna inclusive 25 Augustu st. v.

3. Cercurile cursurilor supletorie, precum conducatorii cursurilor suntu, precum urmáza:

- a) Cerculu Sibiu, conducatoriu directorulu scólei capitale din Resinari, dlu Ioanu Romanu.
- b) Cerculu Alb'a-Iuli'a, conducatoriu invetiatoriulu primariu din Branu, dlu Teodoru Popu.
- c) Cerculu Dev'a, conducatoriu directorulu scólei din Hatieg dlu Vasiliu Florianu.
- d) Cerculu Idicelu, conducatoriu parintele parochu de acolo, d. Galathionu Siagáu.
- e) Cerculu Cojocn'a, conducatoriu parintele parochu de acolo d. Teodoru Ciortea.
- f) Cerculu Brasiovu, conducatoriu invetiatoriulu si directorulu dela scól'a nôstra normala de acolo, d. Georgiu Belissimu.
- g) Cerculu Sighisior'a, conducatoriu invetiatoriulu si capel. de acolo d. Dimitriu Moldovanu.
- h) Cerculu Abrudu, conducatoriu invetiatoriulu dela scól'a normala din Bradu d. Nicolau Aronu.
- i) Cerculu Fagarasiu, conducatoriu par. parochu din Gridu, d. Iacobu Urdea.
- k) Cerculu Dcsiu, conducatoriu invetiatoriulu din Borgo-Prundu d. Iacobu Oanea.

Încátu pentru cerculu Sibiului se observa, ca pre lângă conducatoriu numitu mai susu, d. prof. Dimitriu Comsi'a, va tiené prelegeri si demonstratiuni practice pentru instituirea gradinelor de scóla.

4. Fia-care invetiatoriu pâna in 1 Augustu a. c. st. v. are sa se inscrieze la inspectorii districtuali de scóla (protopresbiterulu concerninte) si sa arete, ca la care din cercarile cursurilor supletorie voiesce a luá parte.

5. Inspectorele districtualu va face o consemnare despre toti invetiatorii din tractulu seu, impariendo-i dupa cercurile, in cari s'a dechiaratu a luá parte la cursurile supletorie, insemnându in specialu si pre acei invetatori, cari cu causa séu fára causa n'aru

voi séu n'aru poté luá parte la aceste cursuri.

Pre bas'a acestei consemnári va spune in comunele respective a face colecte de bani, pentru acoperirea diurnelor invetiatorilor de căte 50 cr. pe di, si incátu sum'a receruta nu s'aru poté acoperi din colecte, aceea sa se acopere, cu incuviintuirea comitetului parochialu, din fondurile scolastice, unde esistu, séu din averea bisericei.

Consemnáriile dimpreuna cu banii ce aru incurge sa se substérra acestui consistoriu celu multu pâna in 10 Augustu a. c. spre a se puté distribui diurnele dupa proportiune dréptă.

6. Conducatorii cursurilor voru primi diurne de căte 1 fl. 20 cr. pe di, cari se voru dâ din banii pusi la dispositiunea consistoriului din partea sinodului spre scopuri scolastice.

Inspectorii districtuali voru ingrigi dupa putintia pentru incautirarea gratuita a invetiatorilor la creștinii nostri din locul unde se tienu cursurile supletórie.

Consistoriulu archidiecesanu astépta dela invetiatorii nostri, că cumpându bine inalt'a loru chiamare, sa nu pregete a se folosí de tóte ocasiunile, prin urmare si de mijlocul cursurilor supletórie, spre a progresá in cualificatiunea loru, asiá precum preindemnáza de astadi.

Instructiunea pentru conducatorii cursurilor supletórie s'a publicatu in circulariulu de aici din 15 Iuliu 1875. Nr. 1522; aceeasi instructiune se sustine si pentru cursurile din acestu anu, cu modificările ce s'a areratu mai susu.

Din siedint'a consistoriului archidiecesanu, tienuta in Sibiu, la 7 Iuliu 1877.

Pentru Escenten'a Sea Dlu Archiepiscopu si Metropolitu:

Nicolau Pop'a, m. p.
Archimandritu si Vicariu
archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiu, 16/28 Iuliu.

Pe cämpulu resbelului din Bulgaria' avemu de a inregistrá de astădata o invingere turcésca. Generalulu rusescu Schilder-Schuldner, comandantru alu divisiunei a 5 din corpulu lui Krüdener (IX) s'a ciocnitu cu trupele lui Osman-pasi'a la orasulu Plevna, situatul pe drumulu dela Vidinu la Ternov'a. Ataculu rusilor fu respinsu cu mari perderi. Scirile oficiali russesci ne spunu ca au cadiutu dintre trupele lor: 1 generalu, 2 coloneli, 14 oficeri, morti si 1 generalu, 36 oficeri raniti. Soldati au cadiutu preste 1800. Turcii au remasu stapâni preste Plevn'a, iér' trupele russesci s'a retrasu la riulu Iantr'a in directiune către Biela. Nicopolea, la care nu s'a mai potutu reintórce generalulu Schilder-Schuldner, fu ocupata de a pat'r'a divisiune româna sub comand'a generalului Manu. Acésta divisiune, care o numesce biroulu de corespondentia, „unu corpu de armata“ a trecutu Dunarea marti nóptea. Ciocnirea dela Plevn'a nu are insemnatate, de-si numerulu cadiutilor este mare, căci ea a remasu fára vre-unu succesu tacticu séu strategicu.

Centrul actiunilor este si ramâne Ruscicul. Bombardarea acestei fortaretie se continua mereu. Pâna

astadi inse fortificările au resistat tuturor atacurilor russesci. Nu incapte nici o indoiala, ca inaintea caderii Rusciucului, armat'a rusescă nu poté propasá cu succesu din strimitoare Balcanul.

De pe cämpulu resbelului din Asia' n'a sositu nici o scire.

Muntenegrini iérasi au capetatu curagiul si stau inaintea fortaretiei Nicias, care o bombardéza din resuperti. Unele forturi ale fortaretiei se afla déjà in mâinile loru.

Se signalisează din Constantinopole caderea vezirului mare Edhem-pasi'a.

Biroulu de corespondentia din London telegraféza ca oficiul de resbelu aru fi dispusu echiparea artileriei campestre in reserva.

Preludiul anui nou meetingu in Budapest'a anunciatu pe 26/14 Iuliu a. c.

Magiarii nostri nu-si dau pace pâna nu le succede planulu de a incurca monachi'a intr'o actiune contr'a Rusiei. Dupa unu intervalu scurtu de liniste generalulu Klapka veni in Budapest'a sa reactiveze demonstratiunile turcofile de fericita memoria. La incepulum septamânei foile magiare din Budapest'a anuntiara publicului, ca numitulu generalu voiesce a desfasiurá inaintea unei adunâri de poporu ideile sele asupr'a stârei actuale a Turciei, firesce cu scopulu ascunsu de a provocá o actiune. Ide'a de a face o demonstratiune in favo-ruul fratilor turci e destulu de populara la magiari, pentru a putea in- scená o adunare la momentu. Se sta- torí diu'a pentru o asemenea adunare pe 26 Iuliu. Mercuri se tienù o conferinta prealabila, la care au participat deputati dietali, reprezentanti de ai orasului si redactori dela foile politice, sub presidiulu lui Fr. Pulsky. Acésta conferinta că preludiul adunârei din 26 Iuliu, merita a fi cunoștuta, căci ea a discutatu basele programei, dupa care avea sa urmeze adunarea.

Bar. Ivor Kaas ceru in conferinta sa se aléga döue comitete, unulu pen- tru compunerea resolutiunei ce se va substerne adunârei, alu doilea pen- tru a face pregatirile technice. Mai de- parte sa se designeze biroulu si sa se compuna lista oratorilor. Cătu pen- tru cuprinsulu resolutiunei, o adunare de poporu, dupa parerea dlui Kaas, nu poté face altu ce-va decât o pe- titiune către guvern, prin care ace- st'a sa se provoce nu a deschide resbelulu contr'a Rusiei ci a folosí tóte mijlocele pentru a restabilí pacea in- tre beligeranti in interesulu imperiului otomanu, a cărui esistintia o reclama interesele nôstre.

Pulsky crede, ca nu se intentio- néaza nici o demonstratiune ci se ur- maresce numai planulu de a asculta parerile lui Klapka despre cris'a ori- entale ce ne atinge atât de aprópe. Resolutiunea, aru dorí oratorulu, sa cuprinda: 1. Adunarea aduce guver- nului deplina incredere pentru neu- tralitatea urmata pâna acum fára jertfe materiali; 2. Adunarea nu simte nice o dusmania către semintiele slave si specialu către ale Bulgariei si ca un- gurii că poporu iubitoriu de libertate nu dorescu suprimarea si sclavi'a po-

Pentru celelalte părți ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a., Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platesc pentru antâia ora cu 7 cr. si 7 cr. sirulu, pentru a döua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

pulatiunilor slave din Turci'a, ci mai multi aventulu loru materialu si spiritualu, precum si desvoltarea loru politica; insa acestu procesu de na- scere sa urmeze intre marginile statului quo politicu actualu alu imperiului otomanu si intre marginile constitu- tiunali, 3. Ca prin urmare adunarea se intrepune pentru cea mai complecta intregitate a Turciei că fiindu in interesulu Austro-Ungariei si 4, ca cu privire la impregiurarea ca noi nu voim a purta resbelu (Kass: Cine scie?) si ca unu resbelu nu aru fi asiá popularu in tiéra. (Voci: Din contra! Pulsky: Din parte mi puteti avea dreptu dar' eu credu ca, déca noi vomu si decide resbelulu, in Vien'a vomu si sim- plu de risu).

Pulsky doresce că adunarea sa se roge de guvern a lucră intr'acolo, că cătu mai curendu sa inceteze resbelulu si că la eventual'a incheiere a pâcei interesele Austro-Ungariei sa fia scutite in tóte directiunile.

Ign Helfy dice ca Klapka are firm'a convictiune, ca Turci'a e déjà acum necapabila a mai oprí hordele navalitóre russesci. Deci déca in Austro-Ungaria predomina pararea, ca integritatea Turciei e necesara pentru esistint'a monachiei, e tempulu su- premu că sa se dea Turciei ajutoriu. Putienu tempu inca si Austro-Ungaria' trebuie sa véda sfaramarea imperiului otomanu. Acum e inca cu putintia a abate pericululu amerintiatoriu prin o mediatiune impreuna cu Anglia. Ne- ascultându Rusia' pe mediatorii pâcei, ei sa nu se sfîrseca a aruncá sabia in cumpena.

Oratorulu nu e de parerea lui Pulsky ca adeca adunarea se tiene pentru a asculta pe Klapka. Si acésta e un'a dintre ratiunile decidiatore; in prim'a linia insa adunarea e convocata, pentru a se dâ poporului intr'un tempu, cându forulu seu reprezentativ, diet'a, e amanata, ocasiune de a-si exprime pe cale legale semtiem- te, sympathiele si ingrigirile sale si déca se pote a le si aduce la valóre. Astadi cându caii cozacilor calca pa- mentulu de trandafiri din valea Sipka cu copitele loru, cându resbelulu e numai o macelarire continuata, cându pe fia-care di se comitu cele mai mari crudimi fatia de locuitorii inofensivi, nu trebuie sa tacemu, nu trebuie sa taca mai multu capital'a Ungariei. Déca tacu francezii, germanii séu poté englezii, ei o facu acésta de o parte in conscientia de forti'a loru, iér' de alta parte din egoismu calculatoriu; noi insa nu trebuie sa urmâmu esem- plu loru, căci astfelui s'aru putea intemplá, sa ne afâmu si noi intr'o buna diminétia in fati'a brâncilor ur- sului dela nordu.

Pulsky declară ca nu va participa la unu meetingu indreptat contra guvernului.

Dupa ce Kaas si Helfy rispira temerile lui Pulsky se alese comitetulu executiv care are sa faca resolutiunea cătu si pregatirile de lipsa. Comitetulu se compune din 10 membri.

Acestu comitetu arangiatoriu a indreptat urmatórea proclamatiune către cetatienii din capitala:

„Concertatieni! Crudimi infiora- tóre desémna pasii rusilor navalitori: in torenti curge sâangele versatul de femei, betrâni si copii pe siesurile Bul- gariei. Cu aversiune insémna press'a lumiei civilisate aceste crudimi si pe

cându mintea cumpănesce periculii unei intinderi a puterii rusești, semnificativ de umanitate revoltat se incercă a resuflare. Ocazie la acăsta nu se ofere în adunarea de popor ce se va tineea în capitala Ungariei, Joi în 26 I. c. la 5 ore d. a. în scola naționale de ecuațiune. Generalul Georg Klapka, care s-a reintorsuile aceste din Turcia, unde elu fu martorul ocularul al evenimentelor, va desfășura în adunarea de popor observările și parerile sale asupră situatiunei. Constatatieni! O națiune libera are nu numai drepturi ci și datorințe. Opiniunea publică ungara nu poate fi spectator mutu, fără graiu la totu ce se comite contră intereselor Europei și a celor mai sacre semnificative ale omenirii. Ea trebuie să se pronunță și să dea expresiune simpatiei către victime și ca detestă crudimile ce se comite la aceste victime. Ingrigitive prin o infatizare în masse, că acăsta manifestație a opiniunei publice să fie demna de cauza ce o privesc și de națiunea, din alii cărei peptu emana.

Fărădelegi în diecesă Aradului.

Primul urmatore epistola, care o publicăm în tota naivitatea sa caracteristica, fără nici un comentar:

„Dle Redactoru! Nu potu din destulu descrie necasulu, la care sum condamnat din partea Ilustrității Sele domnului nostru episcopu. Acum la betrânetele mele în locu de remuneratiune pentru ca m'amu luptat pentru școala pâna ce s'a ridicat, si amu înfrumsetat biserică, acum după ce amu slujit la altariul lui Domn 33 de ani, sum suspinsu dela tōte oficiele preotiesci și jumate din venitul pre unu timpu nehotarit.

Acăsta asiă au fostu: S'au dusu vreo cāti va omeni la episcopulu cu acuza, ca noi preotii prea multu luam dela inmormântări, și ca densii nu vreau sa plătescă birulu la preot. În urmarea acestia episcopulu ne-au chiamat la sine și au chiamat și pre vreo cāti-va dintre omeni — dar ei au mersu vre-o 30 de insi — și acolo au inceputu a striga că densii nu mai vreau sa plătescă birulu preotiescu.

Nepuțindu-se impacă trăbă înaintea episcopului, în 22 Maiu Dumineca după Rusalie au ieșit d. protă în fată locului, pentru investigare și că să facă pace; însă omenii resculati fiindu de vre-o cāti-va guri cascate, și indemnati fiindu dela antistia strigă asupră noastră că și jidovii asupră lui Christos. Din tota investigația d. protă nu s'a alesu nimică, ca nu au avutu a retă, fără numai ca nu vreau sa plătescă birulu.

Mâne di în 23 Maiu luni, s'au dusu la Aradu la episcopulu vre-o 42 de omeni, și amu mersu si noi ambii preotii, dar' ce se vedi: episcopulu i primesce pre toti la sine susu, (cari după ce au mai băutu pre la birturi) au inceputu a striga asupră noastră cându: deca nu ne ieră preotii birulu, nu ne mai trebuie acesti 2 preotii, ca noi ne vomu capătă dela Lugosiu carele nu ia biru. La acăsta episcopulu le-au respunsu ca birulu nu se poate ieră macaru de s'aru si uni, înse le dise episcopulu, mergeți acasa ca preotii voru fi aspru pedepsi și hotărarea veti capătă acasa. Asiă nefindu noi ascultati, nici acceptându protocolul de investigație dela d. protă, ei nejudecati fără de nici unu decisus in 26 Maiu ex presidio ne-au suspinsu pre ambii.

Acum de noi se mira totu pregiurul, se mira, nu de noi, ci de procedură episcopalui se mira inteligintă din Lipova, se mira preotii din vecinătate, se mira jidovii, și cunoscătorii să ne compatimescă, căci ne cunoșcă faptele, și moralul, și acum patimim nevinovatii.

La 2 septamani amu fostu la episcopulu, rugându pentru repunere. Episcopulu ne-au disu: acum vedu ca sunteti nevinovati, numai eu v'amu suspinsu că sa le facă voi, și ca dora să'ru domoli. (Înse prin acăsta poporulu a capătat cōrne, și mai tare să' irită și resculat asupră noastră).

Apoi ierăsi ne au disu episcopulu: acum

cauta să fiți jertfa, și să patimiti precum au patimitti sănii și mucenicii, ca eu vedu ca sunteti nevinovati (1), numai impacătii. Înse ei nu se impacă pâna nu le ierătă birulu amu disu episcopului. Episcopulu și loru le-au spusu ca birulu nu se poate ierătă ca se face confusia în tota diecesă — și deca preotii ierătă birulu, le-au disu: eu i tiep din popia. Amu spusu episcopului ca să nu-i frica ca nu se unescu — cum nici nu se unescu — numai eata facă frica.

Acesta și le aducu la cunoștință că să vedi procedură lui nostru episcopu, de care să singuru d. protă nostru se miră.

Domniei Tale și este cunoscutu cătu m'amu luptat eu pâna ce ridicaram scola nouă, ba inca dela inimici amu fostu bagat și în criminalu pentru școala, apoi acăsta mi este multiamirea, acăsta mi-e remuneratiunea.

Domnulu episcopu prin acăsta a rescu-lat poporul asupră noastră și pre noi preotii ne-a omorit.

Eu acum sum mortu moralicesc, și materialminte, mi au luat vadi'a, onoreea înătu sum de batjocura.

Acum d. episcopu s'a dusu la scăldi în Stiri și pre noi ne-a lasat, acum suntu 6 septamani de cându suntemu suspendati.

Ai bunetate dle a-mi serie ce va de spre congresu, ca noi asceptăm cu gurile cascate, ca dora ne vomu desparti de ungurii. Mai reu patimim decâtul sub serbi.

P. S.

Dela congregaționea comitatensă.

Sibiu, în 27 Iuliu n. 1877.

Adunarea generală a comitatului Sibiului se tenueră eri înainte și după prânz fiindu obiectele puse la ordine multe la numeru.

Primul obiectu a fostu raportul vice-comitelui despre starea administratiunei comitatense în decursul semestrului I a. c. Facandu în acestu raportu amintire și despre strămutarea pretorilor la locurile designate că locuri centrale, vice-comitele și rezerva dreptulu de a-si dă pareea asupră practicabilităției acestei dispoziții, după ce va fi facutu o experientia mai bogată în acăsta materia. Dupa o reflectare a membrului Hanno a asupră nesigurantie persoanei și avere in o parte a comitatului (Vale și impregiuri) și după deslusurile date în acăsta causa de comitele și vice-comitele, raportul semestralu se ia spre sciintia.

Urmărează la ordine esmisulu ministerialu, care privesc organizaționea definitiva a comitatului. Adunarea primește: 1. a luă spre sciintia întărire impartiției comitatului în 14 cercuri de alegere; 2. a alege o comisiune de 5 membri pentru verificarea listelor de virilisti; pentru acăsta comisiune comitele este recercat a designă din parte și pre presedinte și pre 3 membri; 3. a alege o comisiune de 9 pentru compunerea după alfabetu a listei alegatorilor, și o comisiune de 5 pentru revisiunea acestor liste.

S'au alesu:

1) în comisiunea de verificare a listei virilistilor: W. Hufnagel; Stefan Kast; Ant. Schopf; Alb. Neugeboren; Dr. St. Pecurariu.

2) în comisiunea pentru compunerea listei de alegatori: Wilh. Hochmeister; Martin Schuster; Ioanu Göbbel; Andrei Adami; Carol Platz; Matei Hubner; I. Brad, capitanu; Elia Macelariu și Ioanu Preda.

3) în comisiunea de revisiune: Michael Fabritius; Carol Herzberg; Andrei Heitz; Dr. Iuliu Löw și Iacobu Bologa.

4) în comisiunea pentru examinarea notarilor: Fr. Schneider, advocat; Albert Leonhard; Emil Emerich; Samuil Dörr; Franciscu Hutter; Carol Schöchter; Dr. D. Racuci; Dr. I. Nemesiu și Konteswäller.

5) în comitetulu permanentu fu alesu: Iosifu Schüller din Marpodu.

Modificările propuse de ministrul cu privire la cerculu de activitate alu comitetului permanentu, de asemenea modificările propuse cu privire la cerculu de activitate alu funcționarilor comitatensi se iau spre sciintia, cu aceea că, în contră modificării propuse: de a cere dela funcționarii cassei o cautiune, egală cu lăfă loru pe 2 ani, să se facă reprezentanție la ministeriu.

Cu privire la statutul, care regulează afacerile congregaționei, comitele supremu, care nu consimte intrătōte cu acestu statutu propusu si primutu de adunare, și rezervă dreptulu a aduce la valoare parerile sele în comitatul ce o va face cu ocazia unei adunări statutului la ministeriu.

In statutulu prin care se regulează statul personalu și alu salarielor functionarilor, facendu-se de ministeriu modificării esentiale, adeca reduceri însemnante, adunarea decide a face o reprezentanție la ministeriu prin care să-lu rōge a intărī acelu statutu asiă, precum l'u adoptase adunarea generală mainainte.

Impartirea comitatului în cercuri de alegere, și în cercuri sanitare aprobată de ministeriu, se ia spre sciintia.

La propunerea vice comitelui se hotărsește a se alege o comisiune permanentă de 9, pentru esaminarea notarilor comunali; de asemenea alegerea unui membru — în locul devenit vacanță — în comitetul permanentu. Cu darea voturilor pentru membrii comisiunilor propuse și cu designarea unei comisiuni de 4 pentru scrutinarea voturilor, fiindu temporu înaintat siedintă se amâna pe dupa prânz.

In siedintă de după prânz se pertractă asupră rugări comunei Aciu, pentru de a fi luata dela cercul Mercurei și incorporata cercului Selesti. Rugarea se acordă.

La cererea comunei Nou, pentru de a-i se concede vinderea unei obligațiuni de statu de 3000 fl. se decide a nu se dă inviorea pentru vindere. In legatura cu acăsta face Hană propunerea, că tōte comunele să fie constrinse a așterne computu exactu de spre tōte percepțiunile și erogatele lor. Se decide a se pune la ordine în siedintă urmatore a congregaționei.

Se pertractă apoi inca unele curentii, între cari s'a pusu de comitetul permanentu și „statutul de pensiune alu functionarilor magistrațului din Sibiu.“

Dr. D. Racuci, remontră în contră admitemei acestui obiectu la desbatere, de ore ce este obiectu prea însemnatu pentru de a fi pusu sub rubrică „curentii.“ Nefindu insiratu specialu în ordinea de di, ficsata pentru siedintă presenta, cere a fi relegat la comitetul permanentu, pentru a-lu presentă în siedintă urmatore. Impartasindu si presedintele vederile lui Racuci, obiectul din cestiune se reläge pe siedintă urmatore.

In urma presedintele comunică rezultatulu scrutinului.

Cu aceste s'a incheiat siedintă la 6 ore.

In cestiunea decentralisării Asociației tranne.

Onorate Dle Redactoru! In Nr. 53 alu pretiuitului diurnal ce redactati a-ti binevoitu a publica proiectul de regulamentu elaborat de comisiunea insarcinata cu revisiunea și modificația „regulării mijlocelor spre ajungerea scopului Asociației“ tranne. Multi din acei cari urmaresc cu lău aminte cursulu desvoltării Asociației noastre se voru fi intrebându, nu cum-va comisiunea a mersu prea departe, supunendu vechiulu regulamentu la o revisiune asiă radicală și in deosebi, nu cum-va principiulu decentralisării s'a aplicatu asta-data cu

o liberalitate mai mare decum reclama unitatea și interesulu Asociației?

In adunarea generală din anul trecutu, subscrisulu amu tenueră o vorbire, in care amu insiratu modificările, de cari, după parerea mea, ar trebuită asiă numita „regulare a mijlocelor spre ajungerea scopului Asociaț. tranne.“ Motivele cuprinse in vorbire au avutu de resultatu alegerea unei comisiuni ad hoc, care s'a insarcinat cu studierea proiectului ce amu fostu asternutu si eventualu „cu supunerea la revisiune si modificarea pe basăa decentralisării a regulării mijlocelor spre ajungerea scopului etc.“ Precum alta-data, asiă si in adunarea gen. din an. trecutu nu a luat parte dintre membrii Asociaț. decât unu număr relativu foarte micu; prin urmare putieni dintre membri au avutu ocazia sa audă motivele, cari m'au fostu indemnati sa substerne acelu proiectu adunării generale. Deçi pentru o mai buna orientare a on. cetitorii si mai alesu a membrilor Asociației, cari in curențu se voru întruni in adunarea generală dela Blasius, ve rogu, dle redactoru, a publica vederile, din cari a purcesu subscrisulu recomandându modificarea „regulării mijlocelor etc.“ Credu a nu trece de indiscretu adaugendu, ca ceilalți membri ai comisiunei, dnii Dr. Ios. Hodosiu si I. Popescu, impartasesc aceleasi vederi si ca in proiectulu de „regulamentu“ publicat in Nr. 53 a. c. alu „Teleg. Rom.“ s'au intretinut aproape intocmai modificările ce amu fostu propusu spre primire adunării din anul trecutu. Scopulu espunerilor de fată este a areta acelorui cari se interesă de sōrtea Asociației si cu deosebire a areta membrilor cari voru luă parte la adunarea generală din anul presentu, incătu suntu motivate numerose schimbări, ce a suferit „regularea mijlocelor“ pâna sa se metamorfozeze in proiectulu de „regulamentu“ publicat in acestu diurnal.

Dupa acăsta scurta introducere fia-mi iertatul sa trecu la obiectu, atragendu atenționea on. cetitorii asupră legaturei ce conformu „vechiului regulamentu“*) există intre comitetul centralu si subcomitetele resp. despartimetele cercuale; totu-odata voiu areta urmăriile acestei legaturi. Căci numai asiă on. cetitorii voru fi pusu in poziție de a intielege radicalele modificării, la cari comisiunea s'a aflatu indemnata a supune vechiulu regulamentu.

Vederile din cari a purcesu Asociația tranne inființându asiă numărul de partiminte cercuale au fostu intemeiate pe speciale ca, avându fia-care română intelligentă si deosebi avându fia-care membru ocazia a pune in aplicare imediata puterile sele, impartasindu unul altul a parerile si sfatindu-se impreuna — cu dreptu cuvintu s'a sperat, ca deca intelligentă noastră va fi pusa in asemenea condiții, Asociaț. mai usor si mai sigur se va apropiă de realizarea frumosului scopu ce urmaresc. Actele Asoc. ne dovedesc ca, de căndu cu primirea regulamentului in adunarea gen. din Sibiu amare in an. 1869 (11 Aug.), de atunci si pâna astazi s'au inființat din cele 22 de partiminte proiectate numai vre-o 17. Încătu aceste 17 desp. au contribuit la prosperarea Asoc. noastre, este o cestiune, a cărei esaminare mai de aproape merita negresit unu deosebitu interesu. Manecându dela acestu adeveru, m'amu apucat sa ceretezu, cum stau trebile, luându a mâna si cetindu unu mare număr de acte parte tiparite parte scrise, acte, cari tractă despre activitatea desp. cercuale cum si despre legatură ce există intre ele si comitetul centralu.

In fată spatiului angustu, de care dispune pretiuitul jurnalul ce redactati, nu poate fi vorba de o spanere si desfasurare cu deameruntul a obiectului in cestiune.

*) Astfelui voiu numi „regularea mijlocelor spre ajungerea scopului; in deosebire de „noul regulamentu“ elaborat acum că proiectu. O facu acăsta spre a incunjură de-a repetire a numărului lungi.

De alta parte, afacerile intre despartieminte resp. intre subcomitete si comitetul centralu au fostu uneori asiá de varii si complicate, numerulu actelor ce aru fi trebuitu sa percurgu pâna sa astu ce cautâmu, atât de mare, incât mi-a fostu preste putintia a esaminâ actele din firu in peru si cu deameruntul. Me voiu margini deci pe lângă o espunere generala asupr'a resultelor dobantite, rugându pe on. cetitorii a nu-mi luă in nume de riu, déca cu toté acestea voiu vorbi ce-va mai multu decum a-si fi vorbitu, déca nu m'asi teme, nu cum va espunerea m'a sa remana neintielésa si cestiunea nelamurita din lips'a unor deslăsuri mai concrete.

Spiritul, ce vedem predominandu in vechiul regulament este indeplinu caracterisat prin §. 20, care dice: „Nici unu conclusu alu adunârilor cercuale ori alu subcomitetelor nu se pote pune in lucrare mai nainte de a fi adus la cunoștinâ com. centralu si aprobatu de acest'a“. Va sa dica, pentru cea mai mica dispositiune se cere aprobaarea com. centralu. Pâna a nu merge mai departe, fia mi iertatu sa ilustrezu consecintiele acestui §. prin câte-va exemple practice luate din actele Asoc. In 4 Ianuariu 1876, subc. Sibiului in urm'a unei propunerii a decisu că mai multi din membrii sei sa tienă prelegeri publice in restimpul ierrei, totodata a decisu că venitul curatul ce aru incurge sa se folosescă pentru trebuințele proprii ale desp. conformu §. citat, acesta propunere mai alesu fiindca era vorb'a si de bani a pretinsu aprobaarea comitetului centralu. Nu este tempu sa insiru aici variele fase, prin cari a trebuitu sa tréca aceasta propunere; destulu ca subcomitetul, alu căruia membru amu onore a fi si eu, abia in 11 Aprile a. tr. a venit in posessiunea respunsului, prin care comitetul centralu apróba aceea ce subc. hotărîse cu preste 3 luni mai nainte. Cu alte cuvinte, pâna sa se pote face incutul cu prelegerile, ne amu pomenitul cu primavera in spate si astfelui ne mai avendu cându prelege, propunerea impreuna cu aprobaarea mai inalta au remas litere mîrte. Sa nu se dica, ca acestu exemplu este unic in feliul seu: a-si puté indicî exemplile! dar' nici ca este de lipsa; caci a continuă cu asemenea exemple este a repeti lucruri in deobsce cunoscute, este a repeti ceea ce amu disu mai nainte: pentru cea mai mica dispositiune se cere aprobaarea comitetului centralu. Acum, pentru a dovedi in modu si mai eclatantu, cătu de nepotrivitul si chiaru pagubitoriu este acestu §. din vechiul regulament, sa punem casul ca mersulu aparaturii administrativu nu mai lasa nimic'a de dorit. Sa presupunem, ca cătare subcomitetu tiene siedint'a sea pe la incepitul lunei lui Ianuariu cam deodata cu siedint'a comitetului centralu. Se ivesce o propunere de ore-care importantia. Subc. increde pr. propunerea unei comisiuni ad hoc, care raportéza in siedint'a prossima, adeca pe la incepitul lui Februarie. Subc. consimte si asterne propunerea impreuna cu raportul comitetului centralu, care si elu alege o comisiune. Comisiunea raportéza in siedint'a prossima, adeca in Aprile. Comitetul centralu apróba si reasterne propunerea subcomitetului spre sciuntia si orientare. Dar' cându? Pe la incepitul lui Maiu.

Resumand cele dise aflâmu: Propunerea facuta cu incepitul lui Ian. ajunge a fi pusa in lucrare prin lun'a lui Maiu, adeca dupa ce au trecutu cinci luni de dile. Inse chiaru si propunerile cele mai bagatele trebuie sa astepte câte trei luni pâna sa tréca prin purgatoriu administrativu. Cine nu crede, binevoiesca a studiat actele respective si va aflâ afirmările mele indeplinu motivate. Déca este asiá, intrebui, este cu putintia unu aparatu administrativ mai greoiu si mai nepracticu? Este cu putintia a nu prevede pagubele si neajunsele, cu cari au a se lupta subcomitele resp. desp. cercuale, asteptandu cu lunile de dile pâna sa dobantescă dreptulu de a pune in lucrare dispositiunile luate in chiaru interesu culturii poporului?

Se ivesce trebuit'a urgenta de a ajutora pe 2-3 baieti cari voru sa intre la mese. Subc. buurosu i-aru sprigini cu câte 10-12 fl. Dar' nu pote; caci 'i sunu legate

mânile. Urmarea este o séca si zadarnica corespondentia intre subcomitetu si comitetul centralu. In sfarsitu baietii capata baioi. Inse cându? Dupa ce au acceptat 3-4 luni de dile orbecându in drépt'a si in stâng'a. In exemplul de mai nainte ne-amu tredutu cu primavera in spate pâna sa vedem aprobat prelegerile publice menite a se tieni in vreme de earna. Si ore pentru ce? Pentru a propunerea acesta precum totu celealte a trebuitu sa caletorescă prin 3 siedintie, a trebuitu sa fia luata in desbatere seriosa de către comitetul centralu, care conformu §. citat singuru este indreptatit sa apróbe, déca cutare membru alu Asoc. resp. déca cutare subcomitetu pote său nu pote lucră si aduce jerte pentru inaintarea in cultura si literatura. Credu deci a nu lungi vorb'a indesertu repetindu: aparatul administrativ este atât de greoiu si chiaru pagubitoriu incât fără o grabnica revisiune si modificare a regulamentului actualu, progresul stralucit, la care Asoc. cu dreptu cuventu sa a acceptat infintându desp. cercuale, va ramâne o dorința nerealisabila.

Sa esaminâm acum § 17, care pretinde că banii de totu feliul ce aru incurge la cass'a desp. sa se trimita încóce in fâcare luna. Punendu cuprinsulu acestui § fatia in fatia cu realitatea, ajungem la consecintie, pre cari le-asu numi seriouse, déca nu aru fi ridicule. Eata pentru ce. Dupa cum in deobsce se scie, fără de sumele incuse cu ocasiunea adun. cercuale, cătu tiene anulu, subcomitele nu au ce incassă decâtici iei colea căte o mica sumulită său nici atât'a. Sa presupunem deci, ceea ce usior se pote intemplă, ca cutare subcomitetu nu a incasat in decursulu lunei lui Iuliu decât 30 cr. dela cutare membru binefacatoru. Conformu § 17 din vechiul regulamentu, subcomitetul este indatorat sa trimita cei 30 cr. încóce pre lângă ratiocinu si „concomitiva“ subscrisa de directorul si actuariul desp. Pentru ce nu la sfersitul anului? Pentru ca asiá pretinde § 17, in virtutea căruia subc. nu are creditu de nici marcaru 30 cr. Pentru trimiterea celor 30 cr. trebuie platit la posta 15 cr. comitetul centralu trimite subcomitetului spre scientia nu respunsu recomandat, care si elu costa 15 cr. Prin urmare fondul Asoc. se urea cu 30 cr. si scade cu 30 cr. dati la posta. In fati'a acestor motive, intrebui, ce sunu cassarii despartiemintelor? Suntu ei barbati, cari merită incredere Asoc., și suntu ei cu subcomitele cu totu numai nisice marionete? Cum? Pre cându comitetul este concredintu cu administrarea a dieci de mii fl. subcomitele si cu ei cassarii desp. sa nu fia destoinici a administră nici chiaru 30 cr. dintr'o luna intr'alta? Ce urmează din totu aceste? Urmăza, ca § 17 denegă chiaru si umbră de incredere, ce aru trebui pusa in subcomitele si cassarii loru; urmăza, ca § 17 trebuie modificat, déca este sa nu venim in ridicul'a positiune de a caletori cu căte 30 cr. dela Nan pâna la Bran, dându astfelui mai multu la posta decât la fondul Asoc.; urmăza, ca § 17 trebuie modificat, déca este sa incetânu odata pentru totu-déun'a cu formalităatile gôle, impovarendu archivul Asoc. cu o gramada de corespondentie, comitive si protocoale lipsite de ori-ce meritu realu.

(Va urmă.)

Câte-va cuvinte asupr'a stărei economice a Bulgariei.

(Urmare.)

Se afla totu in acesta localitate ce-va mai tristu decât cimiterie fără sate, suntu satele fără locuitori. Amu vediutu mai multe intre Adrianopole si Constantinopole, in cari casele erau deschise, cheia in usia, invelitorea rupta, si vîtr'a domestica pustia. Sio-pările, sioreci, bufnitiele, liliieci, luan-sera loculu ómenilor periti de ciuma, de miseria, său imprasciati prin emigratiune. Si aceste sate erau in mijlocul unor tiarini roditorie si preste totu loculu erau riuri, si ceriul erau curat si seninu! si déca din intemplare mai esista căte unu copaciu pe lângă vre-o fantâna, erau atât de mare si atât de frumosu, ca cinci-dieci de ómeni calâri se puteau adaptati la umbr'a sea! „Cine dar' a prefacutu

,aceste roditorie câmpii ale Traciei in „pustii desolate, déca nu barbaria musulmana!“ Numai geamia singura in adeveru a remasu in picioare in mijlocul acestor ruine pe cari le-a facutu. Verfurile geamilor suntu că in totu-déun'a bine vârante si imamii bine indiestrati, pe cându pustirea si mórtea planéza preste totu loculu. Singurele fintie vii, ce intalnesc cine-va, suntu paseri de préda; acestea suntu atât de numerose ca adesea cându sâbra intuneca vederea sôrelui...

Si in asemenea conditiuni se mai poate pretinde desvoltarea avutiei, a agriculturii, comerciului si industriei!

Ajunsu la Constantinopole, economistul francesu visitéza totu ce merita de a fi vediutu. Condusu la palatul numit seraliul imperialu, fu introdusu prin intrarea principala numita „Sublim'a-Pórta“, nume care a trecutu la guvernul turcescu. Aceasta intrare semena unei pietie de resbelu; consista intr'o pôrta inalta, boltita, si in care se afla mai multe nisi (fride) in care de cându se tiene minte, se espune capetele „condamnatilor de statu“. In acestu locu se inaltau piramidele de urechi tatai invinsilor, cându islamismulu castigă batalii. Cele din urma urechi cu cari turcii faceau acestu idosu trofeu au fostu aduse din Grecia care, de atunci si-a resbunat, cu ajutoriul bataliei dela Navarinu.

Bibliotec'a sultanului Mahmud, dice Blanqui, ocupă mai putinu spatiu decât a mea si se compunea de căteva dulapuri vechi cu gratare de arama, in cari viermii si prafulu mancau sururile de barthia si de pergamente legate cu panglici vechi si dôue trei mii de volume in limb'a turca relative la religiune său la afacerile private ale sultanilor.

Conducatorii nu s'au temutu a areta caletorilui francesu chiosculu de predilectiune, in care Mahmud asistă la toalet'a femeilor sele. „Sultanul, povestesc Blanqui, asiediatu intr'o tribuna deschisa spre mare, avea in fati'a lui unu amfiteatr, pe ale căruia trepte se asiedau femeile padisahului, pe cându deasupr'a loru si dinapoi, curgeau unde de apa incropita si parfumata care cadea din trépta in trépta pâna la picioarele stapânului. Se dice ca lui Mahmud i placea multu privirea acestor bizare spaliere de femei; insa totulu face sa credem ca a culesu de acolo fructe fără mari. Inca odata, cu cătu cugetu mai multu, cu atât de fatala in orientu că si cium'a, si ca, déca istoria sea aru fi cunoscuta, s'aru inaltia in lumea in tréga, unu tipetu de orore si de indignatiune contra acestei insulte permanente către natura umana.“

Eră rezervatul tramisului dlui Gui-zot unu spectacol si mai infioritoru, bazarulu sclavelor, adeca tergulu unde se vedu femeile:

„Lamentabilu si ingrozitoriu spectacol! Intr'o curte strimta in care se află mai multe renduri de loji, si ghemeuite din deretulu zabrelelor de feru că animalele din menagerie noastre, trei pâna la patru sute femei nerocite, cu buzele arse de sete, cu vestimentele in desordine, asteptau celu din urma cuventu alu cumpatorilor. Mai multe dintre densele patimeau de bôle de pele de unu aspectu desgustatoriu; căte-va plângere, altele erau cufundate intr'o tacere adanca, cu ochiul atintit către pamentu si că cum aru fi fostu sfersite de lacrimi. Amu observat o negríoica, a cărei'a fatia si sinul erau acoperite de o eruptiune eflorescenta verde. Samsarii acestui odiosu bazaru, armati cu bice si pumnale, se preumbalau ridindu la umbr'a arborilor de pe piata unde jaceau amestecate femei abisiniane, negríoice din Nubi'a, fete tinere si betrâne culcate pe rogojini. Amu simtitu cea mai adanca emotiune in fati'a acestui locu de desolatiune si de in-

famie. La cátiva pasi de acolo cu toté acestea, de cealalta parte a portului, in suburbia Per'a, audisem cânturile bisericilor crestine, si vediuse mergandu, cu fruntea susu, femei francesi la umbr'a pavilionului nostru. Nu, Europa nu va mai permite in curendu speru, că sa se braveze in asiá modu fatia in fatia săntieni'a credintelor sele: ea nu intielege sa acordeze protecti'a sea o „integritate“ de felul acesta prin tractate incheiate in numele Domnului crestinu.

Acesta era Turcia, acesta erau turci sub Abdul-Medjid, unu sultan care avea dôue-dieci de ani pe timpul acelui dela care se acceptă ore-cari reforme! Blanqui l'a vediutu intr'unu cortegiu si celu dintâi personajui care venia in data dupa densulu era asiá numitul Kislar-ag'a, siefulu eunucilor negri. Eaca dara care era celu dintâi demnitatu alu imperiului! eaca acel'a care mergea celu dintâi in urm'a imperatorelor.

Acesta suntu apreciările unui economist distinsu asupr'a stărei sociale a acelora căror fortă brutală a increditabilitatea sorră a milioane de crestini. Judece lectorulu déca s'a pututu si se poate acceptă vre-o imbunatatire serioasa dela asemenea suverani; déca populatiunile crestine mai potu indură unu asemenea guvern.

Unu alu doilea autoru insemnatu pre care ne vom redimă, este vestitul economist englesu William N. Senior. Acesta a caletorit in Turcia in 1857 si 1858. A notat pe fia-care di intr'unu jurnal parerile diferite ale personalor de distinctiune cu cari a fostu in contactu. In prefati'a cărtie sele intitulata „La Turquie Contemporaine“, publicata in 1861, dice intre altele: cetorii va gasi asupr'a mai multor puncturi o mare diverginta de opiniuni. Asupr'a cătoru-va, precum suntu caderea repede a imperiului otomanu, in bogatie si in populatiune, coruptiunea oficierilor sei si reulu ce i-a primitu interventiile diplomatice, va gasi o unanimitate mai completa.

(Va urmă.)

Corespondintie particulară ale „Telegr. Rom.“

Abrudu, in 12/24 Iuliu 1877.

(Decursulu adunârei societătiei, pentru fondul de teatru român. — Excursiuni interesante. — Prispeta lovitura magiară.) In 16 a lunei curinte s'a deschis in biserică gr. cath. din Abrudu adunarea generala a societătiei pentru fondul de teatru român. Din partea comitetului societătiei s'au infatiosat numai secretariul dlu Iosif Vulcanu. Adunarea, care era destul de numerosă, a alesu cu aclamatu de presidinte ad-hoc pre dlu Simeonu cav. de Balintu; cu conducerea proceselor verbale au increditabilitate pre notarii ad-hoc dnii Mihai Cirlea si Absolonu Todea. Dupa ce se alesera trei comisiuni, ună pentru inscrierea membrilor noi, a dôu'a pentru revederea ratiocinului si a treia pentru propuneri, a urmatu disertartiunea interesanta a dlu Iosif Vulcanu „despre teatrulu ambulant si stabilu“ primita cu multa desfatare si dese aplause din partea frumosului publicu de ambele secse. A dôu'a siedintia, tienuta in diu'a urmatore si deschisa la 10 ore ante amédia, a atras atentiunea publicului deosebitu prin raporturile celor trei comisiuni esmise, din cari amu aflatu, ca societatea a dispusu pâna la ultimă adunare de unu fondu de 11,470 fl. 42 cr. v. a., mai departe ca a incurzu la comisiunea pentru inscriere de membri noi sumă considerabila de 510 fl. Defigându-se apoi la invitare de loculu adunârei pe anulu venitoriu Alb'a Iuli'a, cu acesta dupa o vorbire acomodata de inchidere a presedintelui s'a terminat adunarea.

Ve va surprinde, dle Redactoru, ca terminându-se adunarea inca in 17,

eu abia acum in 24 ve relatezu despre decursulu ei. Esplicatiunea usioru si-o afla inse omulu in cunoscuta ospitătate a fratilor munteni dovedita si eu ocasiunea acésta in modu raru. Si in decursulu dileloru, in cari s'au tienutu siedintiele, n'au lipsitu pentru cea mai completa distragere a óspetiloru, cini amicale, banchetu frumosu in localitătile casinei române si representantiuni teatrale date de trup'a teatr. româna a dui Burienescu din România precum si placute petreceri de véra cu dantiu cum a fostu in 17 dupa amédia in paduricea orasului, iéra in 22 dupa amédia in „padurea popii“, proprietatea dui parinte Adamoviciu si unulu dintre cele mai incantătoare locuri de distragere a orasului. Dar' deosebitu a intiparit in memor'a tuturor óspetiloru cele mai scumpe suveniru escursiunile placute arangiate in dilele urmatore pâna adi de fratii din Abrudu, Rosia si Câmpeni la măiestoasa „Detunat'a“ la minele de aur imperiale din Rosia, la formidabila „Cetatea românilor“ la „Cataract'a dela Vidr'a“, la „muntii de melci petrificati“ si in fine, la cas'a de nascere a nemoritorului Avramu Iancu. Pe aci eramu sa uiti sa amintescu de unu frumosu balu, arangiatu in Câmpeni in 20 Iuliu.

Parintesculu regim magiaru s'a ingrigitu că bucuria ce amu simtit'o in muntii mandrii si romanesci ai Transa nu fia neconturbata de vre-o impressiune durerosa. Nefast'a orbia magiara, chiar atunci cându societatea pentru fondu de teatru român 'si tie-nea siedintiele adunărei sele generale in Abrudu, cându fiii multiloru doritori de cultura si inaintare cu buenaria aduceau jertfe pentru radicarea Thaliei române, a trebuitu sa vina prin o ordinatiune ministeriala că sa oprésca representatiunile române teatrale a trupei dui Burienescu din România, si sa-i dee afara din tiéra. Si din ce cauza? Motivulu, — ascultati la motivu — e acel'a, ca aru fi pré multe trupe de aceste prim Transilvani'a, si pentru aceea nu se pote suferi. Pre-cum scimu, in Transilvani'a alta trupa româna decâtua a dui Burienescu nu se afla. N'asuu fi crediutu de possibila o atare procedura neeruptoria si absurdă, déca ordinatiunea ministeriala nu o-a-si fi vediu cu ochii mei. Sa ne mangaiem insa pentru acésta securitate copilarésca, si sa cugetâmu la aceea ca siguru avemu de a o suferi pentru vre-o scire nefavorabila pentru turci sosita de pre câmpulu de resbelu, si pote chiaru din Nicopolea ocupata de armat'a russa si româna, care a amarit tare inimile puternicilor nostri si pentru care amaréla 'si storcu ei veninulu asupr'a nostra.

C.

Cacov'a, 10 Iuliu 1877.

(Celeste pentru ostasii români rântiti).

Dle Redactoru! S'a inceputu a se face si in comun'a nostra colecte pentru ostasii români rântiti din România. Domnulu Alessandru Lebu, care si la alte ocasiuni s'a distinsu că român adeveratur, a premersu si de asta data cu exemplulu bunu subscriindu inse-nat'a suma de 200 franci. Poporul vediu acestu faptu generosu nu a intârdiatu a surge si elu intr'ajutoriu fratiloru nostri din România, cari adi lupta la hotara pentru emanciparea patriei române. Pâna acum s'a colectat, afara de sum'a contribuita de dlu Lebu, alti 200 franci si list'a se afla inca in circulare. Avemu prospecte de unu resultat stralucit.

Unu exemplu bunu si demnu de imitatu a datu femeiloru nostre de alta parte Dómn'a Lebu, care a contribuit o suma considerabila de camesi. Nu ne indoim ca femeile nostre, imitandu acestu exemplu, vor staru a-si implini datorint'a umanita cătra fratii nostri de dincolo.

Aru fi de doritu, ba si asteptâmu, că cele-lalte comune din marginime, luându-si de exemplu comunele Saliste si Cacov'a, sa-si faca datorint'a cătra fratii nostri din România, si la acést'a trebue sa-i indemne nu numai simtiemintele umanitarie si legatur'a săngelui, ci si faptul necontestabilu, ca români nostri din marginime au de a multiam bunastarea loru materiala cu deosebire viului comerciu ce intretienu cu România. N. I.

Agarbiciu in 10/22 Iuliu 1877.

Credu ca aveți cunoștinția de aparitiunea unui organu in Turd'a, numit „Haladás“ (progresu), in care nu se publica decâtui minciuni cornurate. Prelângă alte badaranii acestu diurnal publica o multime de diferite columnii din cele mai gretiose. In numerulu 9 se apuca se cartesca asupr'a scólei din Agarbiciu inferându-o de o scóla peccatoasa si ruinata. Caus'a acestei stâri, dice prorocul din Turd'a, e actualulu popu concerninte, care nu se interesă de scóla, ci umbla prin Clusiu in alte trebi private.

Nu vreau sa stau de vorba cu unu pacala, cum e „Haladás“, ci declaru simplu de minciuni cornurate si columnii miserabile tóte acele ce scrie elu despre actualulu popu concerninte. Mai bine aru face „Haladás“, cându s'aru prinde de mâna cu fratii turci dela Bosforu si le aru recomandá unu remediu de scapare dinaintea rusilor, de cari si elu duce o frica cându de mare. M.

Varietati.

* * Impedecarea unei catastrofe pe drumulu de feru. Foile din Clusiu ni comunica urmatorele: De unu firu de peru aternă vieti'a acelor'a cari calatorira Duminec'a trecuta din Clusiu la Oradea mare si vice-versa. Intre statiunile Ciucea si Egeres eră sa se ciocnăscă nesmintit'u trenulu din Clusiu cu celu ce venea din Oradea mare, si — cu atâtua mai vertosu cu cându ele se intalniau togm'a intr'o cotitura —, déca unu copilu de pacurariu, care observase pericolul, nu facea semne masinistului. Acest'a presimtiendu pericolulu dirigi pe locu trenulu inde-retru la statiunea din Egeres, unde trenulu ce venea din partea contrara putu sa tréca cu siguritate deplina. Calatorii de sine se intielege nu avura ocasiune sa observe pericolul ce li amerintă vieti'a. Ambele trenuri aveau căte 90—100 vagóne si căte dône locomotive. Caus'a acestei catastrofe, din norocire abatuta, a fostu de o parte intreruperea comunicatiunei telegrafice, de alta parte neprecautiunea siefului respectivu de statiune, care lasă trenulu sa plece inainte de a primi unu respunsu.

* * George Browning, invetiatul turist englez, care a cercetatu mai deunadi si comunele nostre in giurul Sibiului, dupa cum scrie „Kelet“, s'a sunucis in Saromberke.

* * Necrologu. Sambata in 2 Iuliu v. a. c. la 8 ore sér'a dómna Ecaterina Nicolescu nascuta Popoviciu, in etate de 41 ani si in alu 25-lea anu alu féri-tei casatorii dupa mai multu tempu de grele suferintie spre marea intrestare familiară si a tuturor con-sangeniloru 'si dete nobilulu seu sufltu in mânilor creatoriului, lasându in doliu profundu pe prea scumpul ei sociu dlu Vasiliu Nicolescu profesor la scóla capitala rom. gr. or. in Lugosiu si asesoru la senatulu scolaru din Caransebesiu, pe prea scumpii si iubiti fiii si fice: Traianu si Horatiu Livi'a casatorita Popoviciu si Valeria, pe scumpii frati domnii: Const. Popoviciu si Nitia Popu Popoviciu.

Inmormentarea se intemplă in 4 Iuliu a. c. dupa ritulu gr. or. cu pomp'a

cuvenita in cimitierulu din Lugosiu român. „Fia-i tierin'a usiora si memor'a binecuvantata!“

Lugosiu in 12 Iuliu 1877 st. n.

Alu m. on. d-tale

profundu stimatoriu:

Demetriu Gasparu,

inventiat. gr. or.

* * Statistic'a nascerii. Locuitorii din comun'a invecinata Sadu au avut norocirea de a fi surprinsi dela anul nou incocé prin 8 nasceri gemene, si ce e mai interesantu, atâtua mamele cătu si gemenii nascuti se afla in cea mai buna sanatate.

Pre căndu e de norocosa populatiunea din numit'a comuna, ce se afla intr'o situatiune fericita, pentru acestu sporiu in numerulu ómenilor sei, pre atâtua e ea si de ingrija, căci, de va dură acésta sporire neindatinata unu tempu mai indelungatu, comun'a Sadu, si asiá destulu de impopulata, nu va mai fi in stare a nutri pe toti fiii sei. Temereea ce au cuprinsu cu deosebire pe femeile din Sadu in urm'a acestui fenomenu statisticu raru, nu e motivata, căci abstragendu raritatea acestor casuri statistice, natur'a totudin'a restabilesc armonia prin o compensatiune norocosa. Ce prisosesce intr'o parte lipsesc intr'alt'a si asiá se esplica pe deplinu si acestu fenomenu statisticu.

* * (Prisonieri in Iasi). Din capital'a Moldovei ni scrie corespondentulu nostru urmatorele amenunte despre trecerea prisonierilor turcesci:

Me grabescu a-ti comunică ce-va despre cele ce s'au petrecutu astazi in 8/20 Iuliu aici in Iasi.

Astazi a sositu aici cu trenulu unu pasia (prisoneru). Se dice ca e Hussein-Bei-pasi'a, dela Nicopoli. In scurtulu tempu de $\frac{3}{4}$ óre căndu a zabolit uici la gara, se dice ca aru fi convertit u cu consululu francesu turcesc — fiinduca nu scie alta limba, — si ca aru fi intrebatu pe consulu: „unde me aflu eu acum? „Inca totu in România, in Iasi“, i a respunsu consululu: Consululu l'a intrebatu apoi ca ce opiniune are despre armat'a rusescă? „Armat'a, dice pasia e buna, brava, bine adjustata, bine disciplinata etc. Ea urmaresce unu scopu naturalu si justu. — Dar' armat'a româna? — „Eu nu intielegu“ — adause elu — „ca ce scopu urmaresce România, decâtua ca ea a manifestatu o infidelitate si ingratitudine cătra sublim'a Pórta ne mai pomenita — români suntu adeveratu tradatori, că ror'a nu le voiu iertă-o nici odata.“ — Sermanulu pasia! pare ca dela elu depinde acésta!!

Dupa acésta conversatiune pasia a intrat in clas'a I a garei. Aici a observat pe unu venerabilu oficieru rusescu care desemnă ce-va. Pasia intrebă pe consulu: „Ce face oficierul acesta?“ Consululu i promite ca 'lu va intrebă, si apropiandu-se de oficierulu mentionatu 'lu intréba, ier' oficierulu i respunse: ca schitaza portretulu pasiei. Pasia a cerutu sa-i arete si lui. Dorint'a satisfacendumu in data, a contemplatu desemnulu, si dându din umere a arestatu semne de aprobare.

Dupa acésta a fostu poftit u sa se siue in trenu pentru plecare. Esindu din clas'a I unde fusese, vede la usia o fetitia mica că de vr'o 6—7 ani (fieci a unei dómne a unui ampliatu dela gara) pasia i-a intinsu mâna, copil'a i-a primit-o si a facutu pasiei o reverentia cu tota gratiositatea ceea ce a facutu pe pasia sa stea putienu si sa o privesa uimitu, apoi a plecatu spre unu wagonu de clas'a I unde i-a dusu si bagagiulu si la 3 óre dupa amédi a plecatu spre Rus'a.

Eri inca au mai trecutu pe aici 14 prisonieri turci. Intre ei se aflau si care vorbiau romanesc. La intrebările ce li s'au facutu de unii cetatieni, aru fi respunsu: ca suntu de pe langa Dunare. Unulu a mai disu: ca acum

li e cu multu mai bine, ca an mâncare buna si de ajunsu, si suntu forte bine tratati.

Acum asteptâmu sa mai sosescă, din cei princi la Nicopole. Ce voi mai avea importantu 'ti voi scrie.

* * In Ploiesci, s'a fundat o societate, numita „Asociatiunea junilor comercianti din Ploiesci“, cu scopul de a adună ofrande pentru armata. La prim'a intrunire, numerulu membrilor fiindu 40, s'au si depus 400 lei.

Nu ne indoim ca dis'a societate va avea depilna reusa, stimulându astfelui si mai multu pe comerciantii celorulalte orasie. „Rom. lib.“

* * Caldura mare in Spania. Foile spaniole spunu ca in Spania de sudu domnesce acum o caldura atâtua de mare incătu paserile abia mai potu sbură si se topesc că cér'a pardosal'a de asfaltu in stradele orasului Sevilla.

Burs'a de Viena.

Din 16/28 Iuliu 1877.

Metalicele 5%	62 70
Imprumutul nat. 5% (argintu)	67 20
Imprumut. de statu din 1860	75 15
Actiuni de banca	114 50
Actiuni de creditu	794 —
London	157 90
Oblig. de desdaunare Unguresci	123 25
" " Temisiorene	75 —
" " Ardelenesci	74 50
" " Croato slavone	73 50
Argintu	108 30
Galbinu	5 90
Napoleonu d'auru (poli)	9 83½
Valut'a noua imperiale germana	60 45

Nr. 84/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de inventiatori la scóla normala capitala gr. or. din Saliste, se scrie prin acésta concursu cu terminulu pâna la 15 Augustu a. c. st. n.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 350 fl. v. a.

Cei ce dorescu a ocupă acestu postu sa-si indrepte suplicele loru instruite conformu statut. organicu si legilor scolari, la prea onor. ppresbiteru dlu Ioanu Hann'a in Sibiu.

Saliste in 7/19 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. in contilegere cu par. ppresbiteru.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea duoru posturi de inventiatori la scóla normale capitale din Sebesiu, se scrie prin acésta concursu pâna in 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. annualu, cari se solvescu in rate lunarie, si cuartiru liberu; ier' dupa doi ani de servitii va cresce lěfa cu 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupă aceste posturi, au a-si asterne suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu disu, onoratului domnu ppresbiteru Ioanu Tipeiu in Sebesiu, si a documentá, ca au absolutu celu putienu siese clase gimnaziale si cursulu teologicu.

S. Sebesiu, in 2 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale, in contilegere cu protopresbiterulu tractuale.

2—3

Posta Redactiunei.

A. R. Radn'a. Nu ne permite spatiulu, a o face.

Dominului Georgiu Balanu, Comlosiu, „Responsulu“ d-tale este asiá de lungu, — patru côle de hârtie desi si meruntu scrise — incătu tiparirea lui aru cuprinde mai multu decâtua jumetate din jurnalulu nostru. In form'a acésta nu se pote publica. Scrieti scurtu, precisu si la objectu.